

Handleiding niveau D

Lesoverzicht

Onderwerp

Serious Request 2015

Centrale strategie

verbanden (laatste keer in week 43/44: wintertijd)

Leerdoelen waaraan in deze les aandacht wordt besteed

Uit het referentiekader taal, domein lezen van zakelijke teksten:

- het duiden van de bedoeling van tekstgedeeltes en/of specifieke formuleringen [2F]
- het leggen van relaties tussen tekstuele informatie en meer algemene kennis [2F]
- het leggen van relaties tussen teksten [2F]
- het herkennen van beeldspraak (letterlijk en figuurlijk taalgebruik) [2F]
- het benoemen van de tekstsoort [3F]
- het begrijpen en herkennen van relaties als oorzaak-gevolg, middel-doel, opsomming e.d. [3F]
- het trekken van conclusies naar aanleiding van (een deel van) de tekst [3F]
- het doel van de schrijver aangeven [3F]

Extra opdracht

Het themanummer van Serious Request 2015 beluisteren, de songtekst aanvullen en bespreken in hoeverre de tekst slaat op het thema 'kinderen en jongeren in oorlogsgebieden'.

Doelwoorden voor Nieuwsbegrip XL

Dit zijn de woorden uit de D-tekst waarmee deze week online woordenschatoefeningen gemaakt kunnen worden, plus de woorden van het aanpalende niveau (C)

Niveau C	Niveau D
gesitueerd zijn neerstrijken met recht ijveren traumatisch dientengevolge de infrastructuur de component met verve er is hun alles aan gelegen	overstemd worden (door) navolging krijgen ergens niet om malen de hypocrisie buitensporig sanctioneren in het gareel lopen de pragmatist melancholisch het sentiment

Materiaal

- Voor elke leerling de teksten van deze week: *Serious Request in elf feiten – van goodwillmarathon tot marketingmonster?* en *'Tijdens Serious Request is de gewone burger voor even idealist'*.
- Selecteer de opdrachten die u deze les gaat inzetten om uw lesdoel (aanbieden van de strategie) te bereiken.
- Per leerling of per samenwerkduo/groepje de bijbehorende opdrachten.
- Het **overzicht signaalwoorden** (te vinden op de website van Nieuwsbegrip onder de knop 'download en print', tabblad 'overig'. Kies voor het overzicht voor niveau C/D.
- Indien nodig: per leerling of per groepje het stappenplan met woordhulp op niveau D (te vinden op de website bij Download & print, tabblad Stappenplannen).
- Enkele kopieën van het antwoordenblad (achteraan deze handleiding).
- Voor opdracht 4: de mogelijkheid om het nummer van Typhoon te laten horen: <https://www.youtube.com/watch?v=ozAgsKrC1nE> (3:06 min). Let op: gebruik dit fragment alleen om het nummer te laten horen, niet ook te bekijken. De tekst wordt namelijk in beeld getoond!

Vooraf

- Denk van tevoren na over de indeling van de samenwerkduo's of groepjes.
- Werkt u voor het eerst met Nieuwsbegrip? Neem dan ook de Algemene handleiding door (Download & print, tabblad Handleidingen).

Aanwijzingen bij de opdrachten

Opdrachten

Werkwijze

OPDRACHT 1

Oriëntatie op de tekst; tekst lezen met toepassing van de strategie

Klassikaal en in duo's of groepjes

Modellen

powered by

- 1) Deel de tekst nog niet uit!
Bekijk (met behulp van de digibordtool **voorspellen**) de buitenkant van de teksten van deze les. Laat de leerlingen in de werkvorm denken-delen-uitwisselen vraag 1 a t/m e bespreken en wissel klassikaal uit.
- 2) Benoem de leesstrategie **verbanden leggen** als lesdoel en haal kort voorkennis op over deze strategie. Deel nu de tekst en het **overzicht signaalwoorden** uit.
- 3) Vorm samenwerkduo's of -groepjes en laat deze de tekst lezen. De leerlingen lezen om beurten een deel van de tekst en onderstrepen (met het overzicht signaalwoorden waar nodig bij de hand) de signaalwoorden die zij in de tekst tegenkomen.
Voeg u eventueel bij een groepje zwakke lezers om extra uitleg te geven en loop tussentijds rond.
- 4) Na het lezen van de tekst maken de leerlingen vraag 5 t/m 8.
Bespreek alleen de vragen waar onduidelijkheid was klassikaal na.

OPDRACHT 2

Woordenschat

In duo's/groepjes

De leerlingen achterhalen ieder voor zich of in tweetallen de betekenissen van de moeilijke woorden uit de tekst en het figuurlijk taalgebruik. Antwoorden: zie **antwoordenblad** voor de leerlingen.

OPDRACHT 3

'De diepte in'

In duo's/groepjes

De leerlingen beantwoorden de vragen naar aanleiding van de tekst. Bespreek vraag 10 eventueel klassikaal. Bevraag welke signaalwoorden de leerlingen hebben gebruikt om hun mening te beargumenteren. Antwoorden: zie **antwoordenblad** voor de leerlingen.

OPDRACHT 4

Extra opdracht

Individueel en in duo's

De leerlingen bespreken voor het beluisteren van het themanummer eerst vraag 1. Bespreek eventueel klassikaal na. Laat vervolgens het nummer horen (zie voor de link naar het nummer de eerste pagina van deze handleiding). De leerlingen luisteren, lezen mee en vullen de ontbrekende woorden in.

Tot slot bekijken de leerlingen in tweetallen de songtekst kritisch en markeren zij de passages die zij vinden aansluiten bij het thema van Serious Request van dit jaar: kinderen en jongeren in oorlogsgebieden.

Nabespreking/ lesafronding

Besteed bij de afsluiting van de les in elk geval aandacht aan de strategietoepassing en geef ook feedback op het lezen in de groepjes. Bespreek verder alleen die vragen/opdrachtonderdelen waarvan u merkte dat veel leerlingen er moeite mee hadden, of die leuke/interessante discussies opleverden.

Ga kort in op de tekstinhoud/het onderwerp; tot welke nieuwe inzichten of ideeën heeft de tekst geleid?

Antwoorden

OPDRACHT 1

- 1a. Serious Request 2015
- 1b. De bron van de eerste tekst dateert van 2012, de tweede tekst dateert van 2013. Beide bronnen zijn dus verschenen ver voor de start van Serious Request 2015 (vrijdag 18 december 2015).
- 1c. Omdat de editie van Serious Request van 2015 op het moment van verschijnen van deze les nog niet van start was gegaan.
- 1d. In vet worden enkele punten (1 t/m 11) opgesomd. In de titel van de tekst bereidt de schrijver de lezer al hierop voor.
- 1e. Dit zal waarschijnlijk ofwel een betogende, ofwel een beschouwende tekst zijn, omdat in dit soort teksten vaak meningen van personen aan bod komen.
- 5a. daarentegen
- 5b. Coen en Sander waren niet vanaf het begin bij het Glazen Huis (Serious Request) betrokken. Giel Beelen was er wel vanaf het begin bij betrokken.
- 6a. Een redengevend verband.
- 6b. De reden dat de eerste editie van Serious Request een schot in de roos werd genoemd, is dat er 915.955 euro werd opgehaald. Dit was boven verwachting.
- 6c. aangezien (r. 19), daarom (r. 61)
- 7a. tevens
- 7b. Meerdere antwoorden mogelijk: ook, daarnaast, bovendien, voorts, verder.
- 7c. Ten eerste, ten tweede, ten derde (enz.).
8. Het signaalwoord *dus* (regel 86).

OPDRACHT 2

Woord	Betekenis
ongegeneerd (r. 1)	zonder schaamte
vasten (r. 11)	met opzet niets of weinig eten tijdens een bepaalde periode
de aangelegenheid (r. 19)	de zaak, de kwestie
bemachtigen (r. 20)	met veel moeite krijgen
uitverkoren worden (r. 31-32)	gekozen worden
navolging krijgen (r. 39)	doen wat anderen doen, nadoen
uit de gratie zijn (r. 53)	niet meer 'in' zijn, weinig meer voor elkaar krijgen
de distantie (r. 58)	de afstandelijkheid
de hypocrisie (r. 68)	de houding dat je je beter voordoet dan je bent

volschieten (r. 79)	emotioneel worden, tranen in je ogen krijgen
moralistisch (r. 85)	anderen vertellen wat het juiste gedrag is
de scepsis (r. 87)	de twijfel

- in geen velden of wegen te bekennen zijn (r. 10): nog helemaal niet in de buurt zijn
- een schot in de roos zijn (r. 14): een groot succes zijn
- een druppel op een gloeiende plaat zijn (r. 22-23): een zeer kleine bijdrage aan iets groters leveren

OPDRACHT 3

1. Een jongerenzender waar het niet zo goed mee gaat, die niet zo populair is en waar niet zo veel naar geluisterd wordt.
- 2a. Gezichtsbepalend betekent: toonaangevend. Een gezichtbepalende zender wordt veel beluisterd/bekeken en heeft daarmee veel invloed. Een gezichtsloze zender is/heeft dat allemaal juist niet.
- 2b. Enkele voorbeelden: dj's als Coen en Sander, Edwin Evers, Giel Beelen, tv-presentatoren als Matthijs van Nieuwkerk, Humberto Tan, YouTubers als Enzo Knol.
3. Een stille ramp is een noodsituatie waar maar weinig aandacht voor is.
4. Mogelijk antwoord: De combinatie van aandacht voor een goed doel via radio, tv en internet met een groot bereik onder jongeren zorgt ervoor dat er veel (media)aandacht voor de actie is.
5. Met 'je' bedoelt de schrijver waarschijnlijk: de gemiddelde persoon.
- 6a. Met een ventiel kun je lucht uit een band laten ontsnappen, waardoor de band zachter wordt en er minder spanning op komt te staan. Tijdens carnaval konden mensen even helemaal losgaan, waardoor ze even hun zorgen konden vergeten en er minder spanning (boosheid, ontevredenheid) in de samenleving ontstond.
- 6b. De kerk had hier belang bij, omdat als mensen meer tevreden waren ze minder snel in opstand kwamen tegen de dingen die hun tegenstonden (bijvoorbeeld de wetten/regels/belastingen die de kerk aan hen oplegde).
7. Het carnaval tijdens de middeleeuwen was een periode waarin je je even niets hoefde aan te trekken van de heersende denkbeelden/regels. Volgens de schrijver geldt dat tijdens Serious Request ook, omdat mensen tijdens deze periode vrijgevinger mogen zijn dan ze tijdens de rest van het jaar geacht worden te zijn.
8. Tekst 1: informerend, tekst 2: beschouwend.
9. 1. In regel 62 staat dat na vijf dagen al zes miljoen euro is opgehaald, terwijl in tekst 1 staat dat de actie pas vrijdag (18 december 2015) begint.
2. In regel 64 staat dat het thema 'kindersterfte door diarree' is, terwijl in tekst 1 staat dat het thema 'kinderen en jongeren in oorlogsgebieden' is.
3. In regel 65 staat dat Serious Request op het Wilhelminaplein in Leeuwarden plaatsvindt, terwijl in tekst 1 staat dat de actie dit jaar in Heerlen plaatsvindt.
10. eigen antwoord

OPDRACHT 4

NIET WEGLOPEN

Niet, niet, niet, niet, niet
Niet te snel weglopen, oké

Gisteren was ik weg
Wilde doorgaan en vergeten
Je hoort niet meer wat ik zeg
Al zie je mijn mond **constant bewegen**
Zo is alles goed
En ineens is het **onveilig**
Ineens sta je d'r weer alleen voor
En ben ik niet bij je
Je kan zeggen: ben een man
Met een strijdbijl
Rugzak, ik vraag te vaak
Heb ik de tijd wel, lukt dat
Al is het goed
Ik kom niet door naar **de verovering**
Je vraagt: hoe kan je klaar zijn
Als het niet over is

Je zegt

Refrein:

Niet, niet te snel weglopen, oké
Strijden als je opstaat
Twijfelen en doorgaan
Ik beloof je te **bevrijden**
Ben er even, maar **verdwijnt** weer
Maar goed, ik ben er nog
Jawel, ik ben er nog
Hé hé, ik ben er nog

Jawel, ik ben er nog

Groot zijn de woorden
Bommen in je haven
Als je slaapt
Wie hoort het
Zo veel meer chaos
Ik had het niet door, hè
Liefdevolle lege huls
Als ik daarna niet doorzet
Stilte
Maar ik weet wat je wil zeggen
Er is meer dan alleen wapens nodig
Om voor jou te vechten
Voorbij **het goed bedoelde**
't Is erkenning, 't is vertrouwen
We rapen scherven op
En gaan bouwen

Dus ik zou

Refrein

Niet, niet, niet, niet, niet
Niet te snel weglopen, oké
(4x)

Maar goed, ik ben er nog
Jawel, ik ben er nog
Hé hé, ik ben er nog
Jawel, ik ben er nog
(2x)